

rigtigt, at en Jordlod som den af et æret Medlem nævnte af uforholdsmæssig Længde og meget smal selvfølgelig er dyr at dyrke. Men saa har Prisen vel ogsaa været derefter, der er vel slaaet af i Prisen af den Grund. At faa en ideel Form paa hver enkelt Jordlod er umuligt. Man maa tage, hvad der kan skaffes, og søge at faa Lodderne af en saa heldig Form som muligt, men det er lige saa umuligt at faa Lodder af en ideel Form, som det er umuligt at forhindre, at Landarbejdere, som faa Huslodder, tage Arbejde hos andre. Jeg vilde helst, at Landarbejdere kunde faa en saadan Husmandslod, at de kunne leve deraf og ernære sig selv og deres Familie alene af denne. Men jeg synes, det er lige haardt nok at forlange, at han „skal“ ernære sig og sin Familie alene af Jordloden, og at han ikke maa tage Arbejde hos andre. Jeg synes, det maa staa ham frit for. Kan han besørge sin Lod godt og drive den fordelagtigt og hensigtsmæssigt og desuden faa Tid til at skaffe sig en Fortjeneste ved at arbejde for andre, synes jeg, det er godt og overordentlig hæderligt, om han gør det.

Naar der sker saadanne Misbrug — jeg tvivler ikke om, at de ere skete —, som blev nævnte af det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen), er det meget beklageligt, og man maa søge at finde Midler til at hindre sligt, men i mit Amt er der mig bevidst ikke foregaaet noget saadant.

Det var kun disse Bemærkninger, jeg vilde gøre i al Almindelighed. Saa vil jeg gerne have Lov til at sige et Par Ord om enkelte af de Forandringer, der foreslaas. Jeg vil da først udtale min Glæde over, at i § 2 Fiskerne ere tagne med. Det er noget, jeg i høj Grad har mærket i min Virksomhed som Formand for Kommissionen, som en stor Ulempe, at Fiskere ikke kunne faa saadanne Jordlodder. Jeg har flere Gange maattet nægte Fiskere det. Jeg har ikke — som det ærede Medlem fra Grenaa (Pedersen-Nyskov) udtalte, han havde været med til — lukket Øjnene til for Lovens Bestemmelse. Jeg er gaaet saa vidt, som jeg kunde gaa i Overensstemmelse med Loven, men jeg har ofte gerne villet gaa videre. Jeg betragter det som et overordentligt Gode, at Fiskerne komme med, og det er min Overbevisning, at ingen vil kunne faa større Fordel af Loven end netop Fiskerne. De have deres Bedrift ude paa Søen og kunne nu faa en Bedrift paa Landjorden, som de kunne

passé ved Siden af. De faa, kan man sige, næsten dobbelt Fordel derved.

Ved § 3 vil jeg sige, at jeg gerne havde set Bestemmelsen om de 5 Aar bibeholdt; og jeg kunde ønske, at Fordringen om de 2 Aar blev staaende. Jeg ser ikke nogen Grund til at forandre de 5 Aar til 6 Aar. Det kan dog være, at der virkelig er en Grund dertil, og jeg skal heller ikke holde stærkt paa de 5 Aar.

Derimod forstaar jeg ikke Grunden til Slutningen af § 4. Jeg har tilladt mig at nævne i mit Svar paa Ministeriets Forespørgsel, hvad ogsaa andre have nævnt, og jeg tillod mig at udtale det, da vi sidste Gang havde Loven til Forhandling, at jeg ikke forstaar, hvorfor den Bestemmelse skal staa der. Jeg ønsker den udeladt. Lad Prisen være bestemmende og tag Arealbestemmelsen bort. Prisen paa Jorden er fuldt tilstrækkelig, der behøves aldeles ikke nogen Arealbestemmelse. En Mand, som faar 14 Tdr. Landovre i Jylland, Hedejord, som der klages saa meget over, fordi ingen kan leve deraf, vil dog blive ved at være Husmand og ikke komme ud over Husmandsklassen. Vi have ovre hos os meget dyr Jord, men vi have ogsaa tarvelig Jord, og for at det kan blive fordelagtigt for en Mand at komme ind under Lovens Betingelser, kan det være heldigt, at han faar mere end de 12 Tdr. Land, der ere satte som Maksimum. Nu ser jeg nok, at Landbrugsministeren kan give Tilladelse til ogsaa at gaa ud over de 12 Tdr. Land, men jeg synes, det vilde være bedre ganske at stryge denne Bestemmelse og holde sig alene til Prisen.

Medens jeg taler om Prisen, vil jeg sige, at jeg er meget glad over, at Laanværdien er sat op fra 5,000 til 6,000 Kr., men at jeg vilde ønske, man kunde gaa noget højere endnu. Det skal jeg dog ikke dvæle ved. Jeg vil kun gøre opmærksom paa, at den Bestemmelse, der kommer bag efter, om, at paa særlig dyr Jord kan man gaa noget højere op, er for saa vidt i Favør af de Jorder, som vi have ovre hos os, men jeg vilde ønske, Bestemmelsen ikke var saa vag, og at der kom en positiv Bestemmelse om, hvor højt vi kunne gaa paa de dyre Jorder. Det er lidt vanskeligt for en Kommission i de allerfleste Tilfælde, hvor Jordpriserne ere ualmindelig høje, at tage Bestemmelse om, hvor langt man maa gaa over disse 5,000 Kr., som tidligere var Grænsen, eller de 6,000 Kr., som nu foreslaas. Jeg vil haabe, at man nu indretter det saaledes, at der bliver sat en Normalpris paa